

Mestni zbor je uvedel preiskavo v policijskem oddelku

—V Clevelandu je nastal hud spor na mnogih straneh, in sicer med direktorjem javne varnosti, Sprosty, med načelnikom policije, Rowe in med mestno vlado. Spor je tako oster, da je mestni zbor pri pondeljkovem zborovanju sklenil, da preišče razmere, ki vladajo pri policiji. Policijski načelnik je zgubil skoro vso oblast, in policijska vlada v Clevelandu je danes razdeljena na štiri oddelke: Posamezni kapitani zapovedujejo samostojno in načelnik Rowe nima pravice dirigirati policije. V sredo dopoldne se vrši v mestni hiši prvo zborovanje peterih councilmanov, ki bodo odločili, ali naj dobi policijski načelnik nazaj svojo oblast, ali naj še nadalje politika igra važno ulogo pri policiji. Kot pričajo bodejo poklicani župan Davis, direktor javne varnosti Sprosty in kot zadnja priča nastopi načelnik policije Rowe. Župan je mnenja, da Rowe ne more dobro voditi vsega policijskega oddelka, če je sam. Zato je razdelil njegovo moč. Načelnik Rowe pa, ki pozna dobro policijo je drugega mnenja, in pričakuje se senzacijskih političnih razkritij. Načelnik Rowe je v torek se pogovarjal dve uri z županom, eno uro z direktorjem javne varnosti Sprostyem in eno uro z direktorjem Fitzgeraldom.

—Dr. Sava, št. 87. SSPZ je plačalo vseh pet delnic za S. N. Dom, in je to sedaj sedmo društvo, ki ima plačane vse delnice. Direktorji za zgradbo S. N. Doma je na zadnji sklenil na pride prošnji od slovenskih trgovcev, da lahko trgovci kupijo "opeke" Nar. Doma. Opeke so po 5c komad in jih je dobiti pri tajniku Doma na 1052 E. 62nd St. Vsak trgovec, ki bo opeke zahteval, jih plača takoj. Ker je to zelo dobra ideja, se tem potom apelira na člane Doma, da v vseh trgovinah, kjer kupujejo svoje potreščine, zahtevajo te opeke. Kdor prinese za \$10.00 opek na glavni urad, dobi delnico, ki je vredna \$10 in pozneje še več, ko se bo Dom pričel obrestovati. Izšlo so tudi smodke v korist S. N. Domu, katere izdeluje rojak John Breskvar. Dom ima od vsake škatlje smodk 10c dobička, torej rojaki sežite po njih! Vsak zaveden gostilničar in trgovec bi moral imeti te smodke v zalogi. Podpirajte domačo tvrdko, ne pa tuje. Nadalje je seja direktorja sklenila, da se sklicije skupen sestane vseh direktorjev in zastopnikov za prodajo delnic v četrtek, 20. julija v veliko dvorano Birkov. Tu se bo ukrepalo glede semnja, katerega priradijo vsa društva, ki so člani Doma, na Sokolskem vrtu z. 3. 4. septembra. Društva bodejo potem obveščena pismenim putem iz gl. urada.

—Zadnji sprevid žalostno preminulega Vinko Pristova, ki je pri kopanju utonil, se je vršil v pondeljek ob 2. uri pop. Ogromna množica ljudi se je zbrala na mestu in bila pričala žalostnih obredov. Iz mrtvašnice Jos. Zeleta so peljali truplo ranjkega pred dom, kjer je stanoval. Rev. Grškovič je opravil cerkvene obrede, katerim je ljudstvo z resnostjo in simpatijami sledilo. Slovenski Sokol kot Jugoslovanski Sokol sta bila polnoštevilno udeležena, poleg tega so pa počastili spomin ranjkega češki Sokoli "Nova Vlast", "Cleveland" in "Havliček", pri katerih Sokoli je ranjki užival veliko spoštovanje. Dr. Edinot je polnoštevilno zapelo pred hišo krasne žalostinke. Ko je sprevid

Rev. Ponikvar in mrtev delavec.

Odpri pismo Rev. Ponikvarju Zopet sveži grob v tujini. Daleč od svoje domovine, ločen od starišev, bratov in sester ter ostalih sorodnikov je dne 11. julija po nesrečnem padcu preminul prijatelj in rojak Ivan Zemljan. Pošten človek ob takih nesrečnih dogodkih pozabi na vsa nekdanja nasprotja, mrznje, sovraštva itd. spominjajoč se pregovora: "De mortuis nil nisi bene!" O mrtvih je najboljša samo dobro govoriti.

In vi g. Ponikvar, ki hočete biti veroučitelj, namestnik Krista, apostolj krščanske ljubezni

Ameriške tovarne so eksportirale za 4 tisoč mil. orožja.

Philadelphija, 18. jul. Ameriške tovarne so eksportirale za 4 tisoč milijonov dolarjev vojnih potreščin, streljiva, topov, lokomotiv, železniških tirov in stotero drugih potreščin. Stiriindvajset ameriških kompanij je zaslužilo en tisoč milijonov dolarjev od zaveznikov. Uradni krogi, katerim so poznane razmere, pa trdijo, da so kompanije v resnici še veliko več zaslužile, in da je znašal ameriški transport v Evropo tekom dveh let, odkar traja vojna do \$9.000.000.000. Kar je Amerika dobila od Evrope, je več kakor znaša ves ameriški narodni dolg tekom zadnjih 140 let obstoja republike, plačali so se vsi računni, vsi državni stroški, itd.

Koliko je eksportiranega streljiva.

Vladni statistični oddelki v Washingtonu je naznanil, da se je do 1. maja 1916 izvozilo iz Amerike za \$400.000.000 streljiva v Evropo. V tej svoti ni ničesar drugega zapopadnega kakor samo topovi in kroglice. Poleg tega pa moramo pomniti, da imajo ameriške tovarne še ogromna naročila za bodočnost. Zavezniki so naročili topove in streljivo, ki morajo biti gotovi do jeseni 1918. iz česar se lahko sklepa, da vojske ne bo zlepa še konec.

Novi milijonarji.

Vojna je naredila iz ameriških milijonarjev multi-milijonarje in iz bogatih ljudi milijonarje. Obogateli so sledeči: Alva B. Johnson, Samuel Vaucien, Roland Taylor, E. Stotesbury, William Dooner; ti so zaslužili vsak od 15 do 25 milijonov dolarjev tekom vojne. The Remington Fire Arms Co. je dobila naročil za 5 milijonov pušk za zaveznike. Tri milijone pušk je bilo že odposlanih. Vsaka puška se računa \$16 za veznikom. Iz tega se vidi, kako

Nemška armada se umika pred Rusi

Avstrija brez mesa.

Dunaj, 18. julija. Dosedaj so v Avstriji parkrat na teden se smeli jesti meso divjačine ali rib, toda nova odločba, ki jo je izdala vlada, in ki pride v efekt takoj, zapoveduje, da tri dni v tednu nihče ne sme jesti nobene vrste mesa, niti klobas, rib niti divjačine. V Avstriji je zmanjkala vsakovrstna hrana in ljudstvo se z največjimi težavami preživlja.

Nemci hočejo voliti za mir.

Amsterdam, 17. julija. Mesece januarja potече postavnica doba nemškega državnega zbora in časopisje opominja nemško vlado naj preskrbi ob pravem času za nove volitve. Nove volitve se morajo vršiti predno se bo mir sklenil. Časopisje nadalje svetuje nemški vladi, naj sklne premirje s sovražnikom, naj se armada vrne domov in naj potem ljudstvo glasuje ali je za vojno ali za mir.

Angleži napredujejo.

London, 18. julija. Slabo vreme je povzročilo, da so bili na francoski fronti ponehali. Toda Angleži severno od Somme so v neprestani ofenzivi in so tekom pondeljka in torika napredovali za 1500 seznjev. Po hudem in krvavem boju so odvzeli Nemcem Bezentin-le-Petit gozd in nekaj vasev v bližini. Nemci so imeli silne zgube in v Anglijo uradno poročajo, da je angleška armada od 1. julija utjela 199 častnikov in 10779 mož.

150 topov zaplenjenih.

Poleg tega so dobili Angleži sedemnajst teških in 133 lahkih topov. Strojnih pušk so Angleži zaplenili dosedaj 320. Poročila se, da imajo Nemci na bojiščih nad 50.000 strojnih pušk in da jih izdelajo vsak dan 200 novih.

Nemci v ofenzivi.

Nemci skušajo upeljati ofenzivo napram angleški vojni fronti. Nemci so zaporedoma napadali La Maisonette, toda so bili vselej krvavo odbiti. Najhujši boji se bijejo sedaj pri vasi Biaches. Nem so jako aktivni zasedaj pri Verdunu. Na zapadnem bregu reke Meuse so Nemci z vso silo naskočili hrib št. 304, toda Francozi so jih pognali nazaj in dobili nekaj stotin ujetnikov. Nemci so začeli z ofenzivo napram francoskim novo pridobljenim pozicijam južno od Peronne, toda Francozi so se tako utrdili, da je bil vsak napad zaman.

Berolin pričra angleške ofenzive.

Berolin, 18. julija. Angleška kot francoska armada je pričela z ofenzivo, kot se tu uradno poročajo. Nemški generalni štab poroča, da so bili angleški napadi proti vsem Barleux in Soyecourt odbiti s teškimi zgubami za Angleže. Toda Francozi kot Angleži vztrajajo pri ofenzivi.

Casement mora umreti.

London, 18. julija. Sir Rog-

Veljavnost ruske armade.

er Casement, znani irski revolucionar, ki je hotel s pomočjo nemškega orožja priraditi revolucijo na Irskem, mora umreti. Njegov priziv na višjo sodnijo je bil odbit. Vrhovna sodnija je odločila, da mora Casement na vislice, ker se je zvezal z Nemci proti Angležem.

Rusi v veliki ofenzivi.

Petrograd, 18. julija. Nemci so se umaknili skoro deset milj v Volyniji, ker ruska napadala sila je nevzdržna. Ruski general Kaledin podi Nemce z vso silo pred seboj in vsa nemška taktika ne more rešiti Nemce, da ne bi dnevno izgubovali več milj svojega ozemlja. Rusi so dobili od Nemcev, ki so se hitro umakali, mnogo tiščo ujetnikov več topov in bogate zaloge vojnega materijala. Nemci so bili prisiljeni se umakniti, ko je več ruskih regimentov prišlo Nemce od strani in so grozili, da Nemce popolnoma obkolijo.

General Linsingen potolčen.

Nemški maršal von Linsingen, katerega so Nemci stavili velike nade, da bo ustavil rusko ofenzivo, je bil ob reki Zlata Lipa temeljito potolčen od Rusov. Rusi so razširili svojo bojno črto severno od Lipe in so zasedli ves močno utrjeni nemški teritorij. Rusom je nekaj časa grozila pogibelj, da jih zajamejo Avstrijci in Nemci od strani, toda spretna operacije od strani generala Kaledina so vrgle Nemce nazaj in odstranile vsako nevarnost, da bi bili Rusi zajeti. Nemški listi se čudijo ruskemu vojaškemu vodstvu, ki deluje spretno in točno.

Ofenziva povsod pri Rusih.

Na celi ruski vzhodni fronti so Rusi mahoma pričeli z ofenzivo. Nemci niti niti ne morejo pojmiti, kje dobivajo Rusi toliko vojaštva in vojnega materijala. Nepregledne ruske čete vojakov se valijo nad Nemce. Rusko levo krilo v Bukovini je začelo z ofenzivo in potolklo avstrijsko armado.

Reka razdejana.

Dunaj, 18. julija. Strašen potres se je pripetil pri Reki. Skoda, ki je povzročena na hišah je ogromna. Ljudstvo beži na morje ali v druge kraje, ker se boji, da se nesreča ponovi.

Avstrijska armada ojačena.

Avstrijci so dobili precej svežih moči iz italijanske fronte in kolikor so mogli žrtvovati od armade, ki je doma. Tako pripravljivi z novimi močmi, so začeli Avstrijci proti Rusom ofenzivo in posrečilo se jim je potisniti Ruse za pol milje nazaj, nakar so Rusi ponovno udarili na Avstrijce in prisilili na celi črti v beg. V Galiciji ni mnogo topniških bojev ampak se vršijo infanterijski boji. Rusi napadajo s tako silo, da poročajo iz Dunaja, da vlada popolnoma nov duh v ruski armadi.

General Kuropatkin na delu.

General Kuropatkin je po-

Drznete napasti revnega, zapuščenega delavca.

je že Bog sodil za njegova dela po pravici, ne pa po maščevanju, kakor delate vi, ki pravite da ste božji namestnik! Prokleti ste ime pokojnika, ko je ležal že v črni prsti zakopan, in vi se upate trditi, da ste katoliški mašnik, učitelj ljubezni in spoštovanja do drugih.

(Pokojnemu revežu, ki je dalj časa hiral na jetiki, katere se je toliko ozdravel, da si je potu svojega obraza zaslužil vsakdanji kruhek, očita in drugod, vi g. Ponikvar se dalje na drugi strani.

Drznete napasti revnega, zapuščenega delavca.

ogromne svote dobivajo tovarne za naročila.

Novo tovarne se dvigajo.

The Bethlehem Steel Co. je dobila skoro največ vojnih naročil. Ta kompanija ima sedaj svoje tovarne na tako obsežnih prostorih, da le malo uradnikov kompanije sploh ve, do kam sega tovarniška posest. Charles Schwab, predsednik kompanije, pravi, da ima na strani \$25.000.000, katere bo v jesehi razdelil med uslužbence, kojih so nedavno nasteli 55.000. The Bethlehem Steel Co. ima večje in boljše tovarne sedaj za izdelovanje streljiva kot znana Kupp tovarna v Nemčiji. Pravkar so spravili pod streho tri nova poslopja v vrednosti milijon dolarjev. Znani franvoški "75" topovi veljajo pri Bethlehem Steel Co. \$12.000 vsak. In pravkar izdeluje ta tovarna sedaj nove ogromne topove kalibra 45 centimetrov, ki bodejo posekali nemške 42cm topove.

V primeri z Nemčijo.

The DuPont Powder Co. tovarna je dobila dosedaj naročil za \$600.000.000. Nad \$70.000.000 čistega dobička je kompanija dobila pri tem. DuPont Powder Co. računa zaveznikom \$1.10 za funt smodnika, dočim je znano, da velja kompanijo ta smodnik le 13c. 14.000.000 funtov smodnika je šlo v Anglijo tekom meseca junija. Pa tudi Nemčija dobiva ogromne zaloge streljiva iz Amerike. Samo junija meseca je šlo iz Amerike na Norveško 115.000 funtov tola, ki je poglavito sredstvo pri smodniku. Nemčija dela trgovino z Ameriko potem Švedske in Norveške. Nemčija brez Amerike tudi ne bi mogla dalje voditi vojske. Na vsak način pa se vidi iz naročil, ki jih imajo zavezniki v Ameriki, da niso pred vojno ničesar imeli doma, dočim je bila Nemčija založena s streljivom za leta.

Na Kavkazu.

Petrograd, 18. julija. Ofenziva na Kavkazu se nadaljuje. Kubanski kozaki so pri Plastuny porazili močan turški oddelky. Turki so zažgali mesto Bairburt, predno so se umaknili iz njega.

Deutschland odpotuje.

Baltimore, 18. julija. Submarin Deutschland je pripravljen za odhod iz te luke, in vlačna ladija Timmons je pripravljena, da potegne submarin iz pristanišča. Ameriška vlada ni postavila nobenih patrolnih ladij v pristanišče, ker je prepričana, da zavezniki ne bodejo napadli submarina v ameriškem vgovdju. Sedem angleških in francoskih križark je na straži.

Vilovi banditi trpinčijo ujetnike.

San Antonio, Tex., 18. julija. Sem so dospela poročila, da se Villa silno maščuje nad onimi vojniki generala Carranza, katere dobi v roke. General Funston je dobil poročilo od generala Pershinga iz Meksike, da so vladne čete generala Jacinto Trevino rešile iz ujetništva Vilovih banditov 17 vojakov generala Carranza. Vilovi banditi so vsakemu vojaku odredeno desno uho. Ameriško mesto San Antonio je prenapolnjeno z begunci iz Meksike.

Carranza preti padec.

Večina ubežnikov iz Meksike je mnenja, da bo začasni predsednik Carranza kmalu vržen od vlade, in kakor hitro se umakne ameriške čete iz Meksike, bo po celi Meksiki zbruhnila strašna revolucija. Nobenemu političnemu voditelju v Meksiki ne bo mogoče narediti miru, in Zjedinjene države bodejo primorane posredovati, če se bo Meksiko pomirila.

Teškoče z Ameriko so poravnane.

Mexico City, 18. julija. Tu se uradno naznanja, da so se vse teškoče, katere je imela Meksiko z Zjed. državami sedaj poravnale. Nobenega političnega nasprotja ni med ameriško in meksikansko vlado. Toda Carranza ima sedaj največje sitnosti z domačimi banditi, ki niti niti nečejo, da bi Meksiko enkrat živela v miru. Revolucije zadnjih let so meksikansko ljudstvo tako podivjale, da se v trumah seli v gozdove, kjer se organizirajo vsakovrstne roparske tolpe. Meksikansko časopisje je sedaj posteno, hvale Ameriko za miroljubnost in svari Meksikance, naj ne napadajo ameriškega ozemlja.

Pismo Slovenca iz ruskega ujetništva.

Od našega naročnika, avstrijskega vojnega ujetnika v Rusiji, smo dobili sledečo sporočilo: Cenjeno uredništvo: Prejel sem 5 števil vašega krasnega slovenskega lista, za kar se vam iz dna srca zahvaljujem. Prosim vprašajte v listu, kje se nahaja Peter Bernik, ki je bil leta 1914 v Cherokee, Kans. za katerega bi rad znal, ker tukaj živim brez vsake vesti od mojih znancev. Bil sem teško ranjen v vojski, a sedaj sem o-

Drznete napasti revnega, zapuščenega delavca.

je že Bog sodil za njegova dela po pravici, ne pa po maščevanju, kakor delate vi, ki pravite da ste božji namestnik! Prokleti ste ime pokojnika, ko je ležal že v črni prsti zakopan, in vi se upate trditi, da ste katoliški mašnik, učitelj ljubezni in spoštovanja do drugih.

(Pokojnemu revežu, ki je dalj časa hiral na jetiki, katere se je toliko ozdravel, da si je potu svojega obraza zaslužil vsakdanji kruhek, očita in drugod, vi g. Ponikvar se dalje na drugi strani.

Drznete napasti revnega, zapuščenega delavca.

ogromne svote dobivajo tovarne za naročila.

Novo tovarne se dvigajo.

The Bethlehem Steel Co. je dobila skoro največ vojnih naročil. Ta kompanija ima sedaj svoje tovarne na tako obsežnih prostorih, da le malo uradnikov kompanije sploh ve, do kam sega tovarniška posest. Charles Schwab, predsednik kompanije, pravi, da ima na strani \$25.000.000, katere bo v jesehi razdelil med uslužbence, kojih so nedavno nasteli 55.000. The Bethlehem Steel Co. ima večje in boljše tovarne sedaj za izdelovanje streljiva kot znana Kupp tovarna v Nemčiji. Pravkar so spravili pod streho tri nova poslopja v vrednosti milijon dolarjev. Znani franvoški "75" topovi veljajo pri Bethlehem Steel Co. \$12.000 vsak. In pravkar izdeluje ta tovarna sedaj nove ogromne topove kalibra 45 centimetrov, ki bodejo posekali nemške 42cm topove.

V primeri z Nemčijo.

The DuPont Powder Co. tovarna je dobila dosedaj naročil za \$600.000.000. Nad \$70.000.000 čistega dobička je kompanija dobila pri tem. DuPont Powder Co. računa zaveznikom \$1.10 za funt smodnika, dočim je znano, da velja kompanijo ta smodnik le 13c. 14.000.000 funtov smodnika je šlo v Anglijo tekom meseca junija. Pa tudi Nemčija dobiva ogromne zaloge streljiva iz Amerike. Samo junija meseca je šlo iz Amerike na Norveško 115.000 funtov tola, ki je poglavito sredstvo pri smodniku. Nemčija dela trgovino z Ameriko potem Švedske in Norveške. Nemčija brez Amerike tudi ne bi mogla dalje voditi vojske. Na vsak način pa se vidi iz naročil, ki jih imajo zavezniki v Ameriki, da niso pred vojno ničesar imeli doma, dočim je bila Nemčija založena s streljivom za leta.

Drznete napasti revnega, zapuščenega delavca.

je že Bog sodil za njegova dela po pravici, ne pa po maščevanju, kakor delate vi, ki pravite da ste božji namestnik! Prokleti ste ime pokojnika, ko je ležal že v črni prsti zakopan, in vi se upate trditi, da ste katoliški mašnik, učitelj ljubezni in spoštovanja do drugih.

(Pokojnemu revežu, ki je dalj časa hiral na jetiki, katere se je toliko ozdravel, da si je potu svojega obraza zaslužil vsakdanji kruhek, očita in drugod, vi g. Ponikvar se dalje na drugi strani.

CLEVELANDSKA AMERIKA

IZHAJA V PONDELJEK, SREDO IN PETEK.

NAROČNINA:
Za Ameriko - \$2.50 Za Cleveland po pošti \$3.00
Za Evropo - \$3.50 Posamezna številka - 3c

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošilja na: "Clevelandska Amerika",
6119 ST. CLAIR AVE. N. E., CLEVELAND, OHIO

EDWARD KALISH, Publisher. LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY.

Read by 25,000 Slovenians (and others) in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit, Foreign in language only.

TELEPHONE CUY PRINCETON 189

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland,
Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

No. 85, Wed. July, 19, 1916.

Ameriška trgovska mornarica.

Amerika lahko pridela dovolj zita, da preradi vse svoje stanovce, ameriška zemlja ima dovolj železa in premoga v svojih rudnikih, da zadosti svojim potrebam, imamo dovolj zlata in srebra, da kujejo svoje denarje in prodajamo zlatino in srebrnino, ne da bi nam bilo treba zlato od kod drugod uvažati. In ker imamo vsega v obilici smo pozabili na neko važno prometno sredstvo, ki je največjega pomena za občasne z drugimi narodi.

Toda vojska je Ameriko precej naučila. Amerika pridela mnogo sto milijonov dolarjev vrednosti vsako leto, kar je odveč, česar Amerikanci ne morejo uporabiti ali povziti. Amerikanski pridelek je tako bogat kot skoro nobene druge zemlje na svetu ne. Evropa in drugi svetovni deli se zavistjo ozirajo na Ameriko, kjer je doma največje bogastvo. In vojska je nas naučila, da potrebujemo lastnih trgovskih ladij, da bomo vozili naše izdelke v druge kraje. Mi potrebujemo močno trgovsko mornarico na Atlantskem oceanu in močno trgovsko mornarico na Pacifičnem oceanu, da razvažamo ameriške pridelke, za katere drugi narodi radi plačujejo.

Včasih je bila Amerika v tem pogledu dosti boljša. Do leta 1860 so ameriške trgovske ladje razvažale ameriške pridelke v tuje kraje; ali vsaj 80 procentov vsega eksporta se je vozilo na ameriških ladjah. Potem pa je prišla civilna vojska, in naša trgovska mornarica je bila uničena, drugi narodi so se polotili naše ameriške trgovine, ki je v Ameriki pridelano, nosi dobiček angleškim, nemškim in francoskim ter nizozemskim in belgijskim ter drugim kapitalistom, namesto da bi šel transportni dobiček v žep — če že ne moremo drugače reči — ameriških kapitalistov. Domače zlo je še vseeno boljše kot tuje zlo, ker je bolj poznano od tujega.

In hudo je morala Amerika plačati za svojo nemarnost, ker nismo imeli lastnih trgovskih ladij, da bi razvažale naše pridelke. Kar namreč izdelamo v Ameriki in izvažamo v druge kraje, moramo izročiti vse tujezemskim prekmorskim družbam za prevoz, in te tujezemske družbe pa računajo ogromne svote za prevoz. Še celo pred vojno je Amerika plačevala letno od \$200.000.000 do \$300.000.000 tujezemskim lastnikom parnikov za prevoz, namesto da bi ta denar zaslužili domačini, ameriški podjetniki. In če bi prišlo teh \$300.000.000 v žep ameriških podjetnikov, bi ta denar bil zopet obrnjen v korist ameriških delavcev, ker bi se tukaj izdelovalo več ladij, bi bilo več dela, večja prosperiteta. Tako se pa vse trgovske ladje delajo v Evropi, ameriško blago se prevažna na evropskih ladjah, Amerikanci delajo in vlečejo le en sam dobiček, dočim družega spravljajo Evropejci, ki so v tem oziru pred nami.

Kako vam je pri srcu kot do bremu in lojalnemu Amerikanu, če vam povemo, da smo imeli ob začetku evropske vojske samo šest parnikov, ki so vozili iz New Yorka v Evropo, dočim je imela ena sama nemška kompanija nad 500 parnikov, in je potegnila vsako leto našega denarja nad \$100.000.000 pri čistem zaslužku. Ko je

nastala vojna, so evropske vlade uporabile vse te parnike v svojo korist, za vojaške namene. In ameriška industrija je bila postavljena na prag, kajti tu smo izdelovali ogromne množine predmetov, pa ni bilo parnikov, da bi jih vozili v Evropo. Niti kupiti ni prodajati nismo mogli v Evropo. In ko se je paroplovba zopet začela, je šlo pol profita tujezemskim lastnikom ladij.

In sedaj, ali ne bi bilo boljše, če bi naša sicer pametna ameriška vlada nekoliko manj izdelala za okolišnice in križarke in za smodnik, pa bi ukazala graditi toliko več trgovskih ladij, ki bi razvažale ameriške produkte po celem svetu?

Južna Amerika je dobivala dve tretini vseh svojih potrebščin iz Evrope. Kitajci, Japonci in drugi azijski narodi so dobivali blago iz Evrope. Mi smo bili vselej zadnji. Kako krasna prilika za Ameriko, da se polasti teh tržišč, da se tu izdeluje potrebščine za druge narode, in da se ti pridelki potem izvažajo na ameriških ladjah v tuje kraje. S tem bi bilo več dela in več dobička za Ameriko, in dobiček bi ostal doma, in ne bi romal v žep tujezemskih agentov in veletrgovcev.

Zedinjene države potrebujejo trgovsko mornarico veliko silnejše kot pa vojno mornarico.

Nadaljevanje iz prve strani.

REV. PONIKVAR IN MRTEV DELAVEC.

te duševno osirotelost, a prepričani smo, da je ranjki Zemljan kot trpin in delavec bolj zaslužil svoj kruh kot ga zaslužite vi, ki ga imate preveč. Ranjki mladenič Zemljan je bil tih mladenič, pravičen, milorljuben, zastopal je vselej načela poštenosti, in v dovoljeni obliki bičal hinavsko nedolžnost in izsesavanje slovenskega delavstva. In če je pri takem bičanju prišla v poštev tudi vaša prečastiljiva osebnost, ni to zakrivil pokojni Zemljan, pač pa vi sami, ker ste dali povod vsakovrstnim ljudskim govoricam glede morale. In mi vam tega ne štejemo v greh, če se kje pregrešite zoper ljubezen in čistost, kajti vsi smo ljudje in krvavi pod kožo, toda da bi se človek tako daleč spozdal in šel napadat revnega delavca, ki leži v grobu po storjenem krvavem delu tega svetovnega trpljenja, kako moremo imenovati takega človeka? Ali je to gentlemansko, da se napade revnega delavca, pozabljenega od sveta, ki leži na dnu zemlje?

Mi se ne borimo z mrtvimi, mi se borimo z živimi. To je pošteno, a mrtve v grobu napadati je hijensko, satansko, živinsko! Kadar mačka umori miš, jo ne gloda in ne žre, ampak jo pusti na miru, in vi g. Ponikvar, ste šli napasti človeka, ki leži v grobu, ki se siromak ne more braniti. Ali je to en sam dobiček, dočim družega spravljajo Evropejci, ki so v tem oziru pred nami.

G. Ponikvar, ali smo mi kdaj pisali po smrti vašega kolege, Rev. Schmidta, ki je nedolžno dekletko najprej zlorabil, potem pa razsekal s sekuro na dvanaest kosov in kot najhujša zverina pometal dele trupla nedolžne deklice, ki je bila noseča, v morje? Ali smo mi kdaj to očitali po smrti enega človeka, potem ko ga je prijel oblast državne pravice? Ali smo očitali kdaj Rev. Kranjcu njegova nečastna dela, potem, ko je bil mrtev? Ne, nikdar ne, ker nismo hijene, mi smo ljudje, ki se borimo z živimi, mrtve pa pustimo počivati in jih prepriščamo drugi sodbi, ki ni v človeških rokah!

Da bi se izkopali iz sramote, ste nečastno napadli pokojnega Zemljana, ali slabo se vam je obnesel ta manevar. Kolikor je znano, ste pri Zemljanu pogarjali in prenehali s sodnjim zasledovanjem. Zakaj se vam je treba prati napram svojim taranom, če ste čisti, če se ne zavedate, da ste kdaj kaj se pregrešili? Vaši farani seveda niso v stanu poznati celibatorskih določb, in nas nič ne briga, če vi upoštevate celibat ali ne. In datos, ko pokojnega revnega delavca Zemljana ni več med živimi, ko nima sorodnega varuha, ki bi zabranil pljuvanje maščevanja na prerani njegov grob, pa prihajate vi s sodbo božjo in sigurnostjo božjih mlinov v svoje dobičkanosne namene. Ali ne veste g. Ponikvar, da ubije pri delu lahko največjega anarhista ali pa največjega in najbolj pobožnega katoličana? Vi delavci, vi dobro veste, da niste nikdar varni svojega življenja pri delu, da pokosi smrt na tisoče delavcev vsak dan, najsi bodo pobožni ali brezverski, vsi imajo enako usodo. Zemljan je bil žrtev modernega kapitalizma, ubilo ga je pri delu, kjer je služil revni kruhek, in vi g. Ponikvar si v sladkem maščevanju vijete roke in pravite: Sodba božja!

Mi pravimo: Krist je dobil pred sebe grešnico in grešnika. In farizeji so jih hoteli kamenovati radi grehov. In Krist je dejal: Kdor izmed vas farizejev je nedolžen in brez greha, naj prvi vrže kamen na to grešnico! In farizeji so sramotno odšli!

Tako je tudi z vami g. Ponikvar. Njti duhovska niti državna oblast vam ne daje pravice, da bi mrtve sramotili in metali na nje kamenje! Pomnite, da ljudstvo ni tako bedasto kot nekdanj! Ljudstvo si bo zapomnilo, kako delate z revnim delavcem po smrti, ki se brani ne morejo! Vi bi obletali vse sodnije, če bi se kaj takega pisalo o vas, pomislite pa ne, kako more biti duši ranjkega Zemljana, katerega ste oblatili in onesnažili v grobu!

Pustite mrtve v miru počivati in očitajte nam živim, ki vam lahko odgovarjamo.

ROMAN "DENAR".

"Prosveta" v Chicagi naznaja iz uredništva, da bodejo začeli priobčevati roman francoskega pisatelja Emil Zola "Denar." To je vse lepo in dobro, toda pri tem omenjajo, da je ta roman prvič prestavljen na slovenski jezik. Kdor količkaj bere slovenske časopise, mora vedeti, da smo mi lansko leto in letos priobčevali ta roman "Clevelandski Ameriki". Vsem Clevelandčanom je znan ta krasni roman, in "Prosveta" bo torej prinašala "pogreto stvar" in nčesar novega.

Bodočnost Slovencev je v Jugoslaviji

Slovenci imajo bodočnost le v jugoslovanskem krogu kamor spadajo narodoslovno kot narod in zemljepisno po položaju svoje zemlje. Kot narod so Slovenci Jugoslavlani po jeziku, krvi in zgodovini, po svoji legi pa je naša zemlja del Jugoslavije, v kateri prebivajo poleg nas Srbo-Hrvati in dalje na vzhodu Bulgari. S Srbo-Hrvati nas veže na eni strani Jadransko morje, na drugi strani pa naše reke, ki se, kakor srbo-

hrvatske, zlivajo v Dunavo. Med Srbo-Hrvati in Slovenci ni neprelovnih gora niti drugih prirodnih mej; živimo z njimi pa v celotni nepretrgani zvezi, kakor Francozi od Sredozemskega morja do kanala La Manche, ali Italijani od alpejskih vrhovcev do sicilijanskih obali, ali Nemci od Alp proti do Severnega morja. Cel Slovenski svet leži na Balkanu. Ako se slovenska industrija razvije, bode imela izhod na Jadran in potom morja in rek naprej na Balkan. Ali naj gredo Slovenci v nemške alpske dežele? Res, da teče dve železnici čez naš svet na Dunaj, toda to ste nemški cesti na Jadransko morje, ki nikdar ne bode slovenski.

Kakšna razlika je med nami in Srbo-Hrvati vsak Slovencec ve. Med Srbi in Hrvati ni razlike v jeziku; ostaja torej med Jugoslavlani le dvoje narečij: srbo-hrvatsko in slovensko, Italijani imajo v glavnem tri narečja; južno, piemontesko in benečansko. Francozi istotako tri, kakor tudi Nemci v Nemčiji in Rusi. Italijani imajo en pismeni jezik, dasi je razlika med sicilijanskim narečjem in piemonteskim oziroma benečanskim, veliko večja kakor med srbo-hrvatskim in slovenskim narečju. Res je, da bi Srbo-Hrvati in Slovenci ravno tako lahko imeli en pismeni jezik, kakor Italijani, Francozi in Nemci. Dejstvo, da so se ti narodi zjediniili, je pač dokaz, da bi se tudi mi lahko Zraven tega pa imamo še praktičen dokaz v Gajevem ilirizmu, ki bi bil Srbo-Hrvate in Slovence v kratkem zjediniil v jezikovno celoto, da je imel vladno na svoji strani. Saj se je pisal v bosanskem jeziku kot posebnem jeziku na slovenskem jugu. Pomislite kakešno sitnost bi delali vladi nezadovoljni Srbo-Hrvati in Slovenci združeni jezikovno in politično, bodejo najbolje držati ta plemena narazen, da skupaj združeni ne dobijo moči.

(Ne samo zemljepisno in jezikovno ampak tudi v drugih ozirih je med Srbo-Hrvati in Slovenci manj razlike, kakor pa v drugih narodih. Ne moremo si n. pr. predstavljati dva bolj različna značaja v sosednjih plemenih kot sta južni in severni italijanski, oziroma bavorski in pruski; so to značaji, ki izključujejo eden drugega, medtem ko se srbski, hrvatski in slovenski značaji spopolnujejo med seboj. Temu se ne moremo čuditi, ker južni Italijani so grko-romani, medtem ko so severni Italijani poleg romanskega tudi germanskega izvira. Pruska kri je brezdvojnno pomešana kolikor toliko s slovansko, medtem ko bavska nima te primesi. Srbo-Hrvati in Slovenci so enakega izvira; vsler česar njihov značaj ne more biti več kot lokalno oziroma klimatično različni; male nemške primesi po nekaterih gorenjskih vaseh vendar ne moremo računati za karakteristiko celega slovenskega naroda. V čem torej obstoji razlika med Srbi, Hrvati in Slovenci? V veri? Ravno to bi moral razdvajati tudi Nemce. V nas, to je v trojednem narodu ni notranje razlike, ali razlike imajoče koren v narodu. Razlika prihaja od zunaj, je umetno narejena pod pritiskom raznih zgodovinskih dogodkov.

Razlika med Srbo-Hrvati in Slovenci je v primeri z Italijani in Nemci ter Francozi edino politična: Srbi so, vsaj do nedavna živeli svoje lastno politično življenje; Slovenci so izključno pod avstrijsko vladno, Hrvati so razdeljeni med ogrsko in avstrijsko krono. Odpravite politične meje in videl bodeš Jugoslavlani tako zjedinjene v eno celoto kot so danes Nemci, Francozi in Italijani. Vstal bo nov narod, močan, srečen, prerojen. V roke tega naroda jugoslovanskega bo prihajalo bogastvo Indije čez Carigrad, Belgrad in Ljubljano v Francijo in Anglijo na eni strani, in v Nemčijo ter v severnejše kraje na drugi strani. Čez Belgrad, Zagreb in Ljubljano

bode prodajala južna Rusija svoje pšenice zapadni Evropi in Sibiriji svoje pridelke. Naš trojen jugoslovanski narod bo prevzel mesto starega Rima in njegovo slavo, in sivi Carigrad bo pomlajen v gorkoti novega življenja. V naši jugoslovanski zemlji se bo srečevala kultura zapada s kulturo vzhoda. Te dve hčeri neba si bodele podajali roke pri nas. Videli bomo lepo to jedne in krasote druge. Narod naš bo povlečeval njih prihod v nesmrtnih delih. Pri nas bode središče najboljšega, kar more nuditi svet. Kje je bodočnost Slovencev če ne v objemu s Srbo-Hrvati v eni nerazdeljivi, močni, slavni Jugoslaviji! Ud ne more živeti brez telesa, Slovenci so ud Jugoslovanskega telesa, zato nemorejo živeti oddaljeni od drugih Jugoslovancev. Ponavljam, bodočnost Slovencev je v Jugoslaviji.

Slovenci in Slovenci

Imamo trojno vrsto Slovencev. Prvič take, ki so se rodili kot otroci slovenskih staršev, pozneje so pa odpadli; drže se za Nemce, Mažare in bogsigavdi kaj še. Drugič take, ki kriče, da so Slovenci, pri tem pa se tope ljubezni do Nemcev in Mažaro-Turkov. Tretjič prave Slovence, ki ostajajo to, kar so, pravi Slovenci v mislih, željah in dejanjih. Slovenci prve vrste varajo sami sebe in druge; sokol ne more biti golob, sova ne orel; njih nemštvo ali mažarstvo je laž. Tudi papiga se nauči nekaj nemških in turških besed, da jih izgovarja, toda da raditega ne postane človek ampak ostane še vedno papiga. Še slabše je s Slovenci druge vrste; oni nečejo le prodati samih sebe, ampak tudi svoje rojake, svojo zemljo in njih jezik. Take Slovence najdemo med našimi "omilkanji"; sede tudi na uredniških stoli. Prečudno zavijajo svoje besede, toda njih vodilna misel je vedno hvalospev našim narodnim sovražnikom. Nemška politika z ozirom na naše dežele je bila vedno gospodarsko uničenje naših dežel in potem, ponemčevanje. Sedanja avstro-nemška politika v naših deželah je odstranjenje naših mladeničev in mož potom vojne ali potom vešal. Samoumevno je, da kdor pomaga taki vladi z besedo ali z dejanjem oziroma kdor zago-

varja tako politiko in celo drugo zavaža k temu, je sovražnik našega naroda; če pa to dela Slovenec, je izdajalec slovenskega naroda. Kdor se ogreva za ljudi, ki hočejo ugonobiti naš narod je izdajca slovenskega naroda, in naj sedi na uredniškem ali čevljarškem stolu.

Vzemite v roke časopis in beditel Slovencev se niti ne spominjajo; o drugih Slovanih pišejo le, koliko je bilo ubitih ali ranjenih. Nemce pa kujejo v nebo; one Nemce, ki zatirajo in davijo naš narod. Slovenci ali ste oslepljeni, da ne vidite izdajalcev. Vramemo, da znaajo zavijati besede, da je Srb in Rus pravoslaven, da je Francoz brezverec in Anglež protestant; toda saj vendar ni potrebno praviti vam, da Turki nikatoličan, da je Prus luteran, in da mažarsko-nemški gospodje baroni v nič bolj ne verujejo kot v polne vreče denarja. Zakaj imeti toliko usmiljenja nad cesarjem? Če krono proda, ne bode nikoli kruha. Stradal. Ti slovenski izdajalci vam v maščevnih besedah govore, da je pravica na nemški strani (samo na slovenski ne); da se mora Nemci braniti (samo Slovenceci ne); da Nemci zmagojujejo (Slovenci pa umirajo); da imajo Nemci dovolj hrane (Slovenci pa stradajo); da se bode Germanija razširila od Severnega morja do Dardanel in čez (Slovenija bode v grobovih spala večno spanje).

Trojno vrsto Slovencev imamo. Ali si ti odpadnik ali podpiraj izdajalce, ali si pravi Slovence, mož-potenzak? Ako si poslednje, stori svojo dolžnost. Znaj pa, da bolnik ne ozdravi, dokler se ne ozdravi koren bolezni, istotako ne bode ozdravela naša domovina Slovenija, dokler se ne odpravi koren njene slabosti — nemško gospodarstvo. V združenju s Srbo-Hrvati je naša rešitev.

Kaj je vzrok naše nesreče.

KJE JE POMOČ?

Slovenci prebivajo skoro v osrčju srednje Evrope in vendar jih veže Jadransko morje s celim svetom. Slovenci so v boljšem zemljepisnem položaju z ozirom na svetovno trgovino, kakor Francozi, in v boljšem kakor Italijani, Srbi, Bulgari in Rumuni; da Slovenci so v tem

oziru na boljšem, kakor gospodarska Rusija. Slovenci so na boljšem mestu z ozirom na evropsko trgovino kakor Francozi zato, ker k nam ni daleč niti v zapadno niti v vzhodno Evropo in severno, vzhodno pot čez ocean ter čez Sredozemsko morje in Gibraltar v Atlantik. Mi smo v tem oziru na boljšem kakor Italijani, ker Italija je preveč zaprta od severa s skoro neprelovnimi alpskimi verigami. Kdo bi trzil čez Srbijo, ko je cenejše voziti po Jadranu? Rumunija se mora v svoji trgovini omejiti le na svoje pridelke; ostala bode kar je — eksportna dežela žita in nič več, ker Rumunija bode pač porabila za svoj eksport Črno morje na jugu, Baltik na severo-zapadu ali srednjo Evropo na zapadu. Podoben, če ne bolj, je omejena Bulbarija. In Rusija, Rusija kakor znano ima luke v toplem morju, mi Slovenci imamo Trst pred nosom na eni strani, in kakor rečeno, srednjo in vzhodno Evropo na drugi strani. Tisto naravno je, da mora veliko blaga iti skozi naše roke, in da bi ga šlo še več, če bi ne bilo čez (Slovenija bode v grobovih spala večno spanje).

Toda vprašanje je, da-li gre vsaj to blago, ki se izvaja iz Trsta skozi naše roke? Odgovor: Seveda da gre, saj so vendar slovenski "fakini", ki služijo za razkladalce in nakladalce v tržaški luki in slovenska zemelja je, po kateri tečete dve močnejši nemški reki, južna in državna železnica Dunaj-Trst. Kdo uživa našo kar najboljšo trgovsko zemljepisno lego? Nemci, namesto mi, ki posedujemo to priložnost k bogastvu; in seveda se steka profit naše zemlje v nemške žep. Ali se moremo čuditi Nemcem, ko hočejo germanizirati naše kraje, da si osvoje ta krasni svet, ki je za srednjo Evropo to, kar je New York City za vzhodne in srednje države v Ameriki, in da nastavljajo svoje uradnike pri železnicah v naših krajih! Zakaj! Kadar si Nemci osvoje Slovenijo potem germanizacije, bodo preklali Evropo v dva dela, in Francija bode ostala sirota na zapadu, kakor je današnja Španija in Italija. Rusiji pa niti Carigrad ne bo pomagal radi finančnega propada; podobna bo Mongoliji, ki je dolga in široka, pa njna

Dalje na tretji strani.

Novi model strojepis

OLIVER

KUPITE GA SEDAJ!

Da triumf strojepisa je tu.

Pravkar je izšel — prišel je leta prej, predno so eksperti to pričakovali. Izdelovalci so se trudili leta in leta, da naredijo ta strojepis. In Oliver je zopet zmagal kot je zmagal tedaj, ko je prišel prvi Oliver strojepis na trg. Nobenega strojepisa ni na svetu kot Oliver št. 9. Pritisk gumbov na stroj je tako lahak, da mačka s tačicami lahko pregiba gumbe.

POZOR!
Vse novosti, ki jih dobite pri Oliver strojepisu so kontrolirane od Oliverja. Cel naš prejšnji model, kakor so bili slavni v istih časih, niso imeli dvojnega pritiska za spremembo črk.
Vsa kontrola 84 črk in znakov je v malem prstu desne in leve roke. In vse te črke in znake pišete z 24 gumbi, najmanj kar jih je sploh na kakem strojepisu.
Pisni vsi strojev lahko nemudoma pišejo tudi na Oliver in sloer hitro in lahko.

SVARILO.
Ta briljantni novi Oliver strojepis se prodaja po starih cenah. Ne velja nič več kot drugi modeli, ki so danes že starinski.
In dočim so nove iznajdbe pri tem strojepisu dragocene, pa smo ojačali konstrukcijo, kljub temu, da smo s tem sami svietali sobi stroške.
Sklenite takoj, da dobite ta strojepis, predno potrošite kak dolar za drug stroj. Če imate kak drug strojepis, bodeste gotovo radovedni, kako se dela s tem strojepisom.

17 CENTOV NA DAN.
Pomnite, da popolnoma novi št. 9. Oliver strojepis je največje vrednosti v strojepisu. Ima vse naše posebne iznajdbe, vidno pisavo, avtomatičen predelovalec, dvojno spremembo za črke, trak, ki ki piše lahko v dveh barvah in vse druge iznajdbe.
Kljub temu smo se odločili, da prodamo ta stroj vsakomur za 17 centov na dan. Vsak, ki ljubi stroj, popolnoma lahko dobi ta strojepis, najboljšega sestava na svetu. Dvojna vrsta pisemenk, kakor želite.

DANES PIŠITE ZA PODROBNA POJASNILA
in bodite eden izmed prvih, ki se seznanijo s tem krasnim strojem. (Prepričajte se, zakaj skoro vsakdo najraje ima Oliver. Pošljite nam dopisnico. Nič se vam ni treba zavezati. Nam je v največje veselje, da vam razložimo, kako se Oliver rabi.

THE OLIVER TYPEWRITER CO. 946 Prospect Ave., Cleveland, Ohio
Vi lahko, dobite Oliver v najem za 3 mesece za \$4.00.

Slovenski Narodni Dom,

(The Slovenian National Home)

USTAN. 3. AVGUSTA, 1914. INKORP. 17. AVGUSTA 1914.
V DRŽAVI OHIO

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Dr. FRANK J. KERN, 6707 ST. CLAIR AVE.
Podpredsednik: JOSIP KALAN, 6101 ST. CLAIR AVE.
Tajnik: FRANK HUDOVNIK, 1063 E. 62ND STREET.
Blagajnik: MIHAEL SETNIKAR, 6305 GLASS AVE.

NADZORNI ODBOR:

Frank Cerne, 6033 St. Clair ave. Frank M. Jakkó, 1203 Norwood Rd.
Mat. Petrovich, 1096 E. 67th St.

STAVBENI ODBOR:

Josip Zelo, 6108 St. Clair ave. Anton M. Kolar, 3223 Lakeside ave.
Louis J. Pirc, 6119 St. Clair ave.

FINANČNI ODBOR:

Rudolf Perdan, 5802 Prosser ave. Zof Birk, 6006 St. Clair ave.
Louis J. Pirc, Josip Kalan in Frank Cerne.
Seje direktorja se vrša vsak drugi četrti petek v mesecu na 6029 Glass ave.
Vse dohodke in koristnost tiskajoče se S. N. D. naj se pošiljajo na prvega tajnika.

IMENIK POBLAŠČENIH ZASTOPNIKOV, KATERI IMAJO DOVOLJENJE PRODAJATI DELNICE NASELBINI IN OKOLICI.

Frank Cerne, 6033 St. Clair ave. za dr. Naprej, št. SNPJ.
Josip Kalan, 6101 St. Clair ave. za splošno prodajo.
Rudolf Perdan, 6024 St. Clair ave. za dr. Slovan, št. 3 SDZ.
Frances Lausche, 6121 St. Clair ave. za splošno prodajo.
Mihael Kos, 4602 St. Clair ave. za dr. Trubar, št. 126 SNPJ.
Frank Hudovnik, 1052 E. 62nd St. za dr. Slov. Sokol.
Mihael Setnikar, 6305 Glass ave. za splošno prodajo.
Primož Kogoj, 3904 St. Clair ave. za dr. Edinost.
Zof Birk, 6006 St. Clair ave. za splošno prodajo.
Louis J. Pirc, 6119 St. Clair ave. za dr. Janeza Krst. 37 JSKJ.
Ignac Smuk, 1051 Addison Rd. za splošno prodajo.
Math. Petrovich, 1096 E. 67th St. za Slov. Soc. Klub, št. 27.
Anton Milavec, 1221 E. 60th St. za Slov. Nar. Citalnico.
Louise Cebular, 1207 E. 60th St. za dr. Svob. Slov, št. 2 SDZ.
Ana Zeleznik, 1515 E. 43rd St. za dr. Napredne Slovenke.
Frank Russ, 6104 St. Clair ave. za dr. Slovenija.
Frank Zorich, 5909 Prosser ave. za dr. Slovenec št. 1 SDZ.
Mary Bricelj, 6026 St. Clair ave. za dr. Danica, št. 11 SDZ.
Frank Lunka, 5523 Carry ave. za dr. Ribnica, št. 12 SDZ.
Angela Markič, 1363 E. 53rd St. za dr. Sl. Sestre, 120 SSPZ.
John Pollak, 1215 E. 60th St. za dr. Sava, št. 87 SSPZ.

Vsak zastopnik si naj nabavi malo knjižico po svoje, da mu bo olajšano delo pri kolektanju. V istej knjižici naj ima Louis Adamič, 1052 Addison Rd. za dr. Jugoslovanski Sokol.
John Gornik, 6105 St. Clair ave. za dr. Triglav.
Frank Jerina, 6013 Glass ave. za dr. Cl. Slovenci 14 SDZ.
Anton Kahlaj, 6305 Edna ave. za dr. Lunder-Adamič, št. 20.
Josip Stampfel, 6129 St. Clair ave. za dr. sv. Jožefa.
John Zaletel, 1009 E. 66th Pl. za dr. Delavec št. 51 SDPZ.
John Pekol, 1197 E. 61st St. za dr. Srca Jezusa.
John F. Jadrich, 1426 E. 40th St. za dr. Lipa št. 129 SNPJ.
Frances Medved, 1098 E. 66th St. za dr. Sl. Sokolice, 62 SDPZ.
John Pirnat, 6201 St. Clair ave. za dr. Napr. Slov. št. 5 SDZ.
John Rojc, 1293 E. 47th St. za dr. Žužemburg.
Mihael Luknar, 5801 Prosser ave. za dr. Dosluzencev.
Josip Rihtar, 5812 St. Clair ave. za dr. France Prešeren.
Frances Bučar, 1592 E. 27th St. za dr. Carniola 493 LOTMM.
Dr. F. J. Kern, 6204 St. Clair ave. za splošno prodajo.
Hinko Bole, 1157 E. 61st St. za dr. Jadr. Vila 178 SNPJ.
Frank Česen, 1185 E. 61st St. za dr. Vodnikov Venec.
Jos. Pograjec, 6205 Bonna ave. za dr. Z. M. B.

Zastopniki so nadalje prošeni, da redno vsak mesec odajajo pred vsakim prvim vsak mesec nabrani denar za prodajne delnice. Nadalje se prosa, da zapišejo na duplicit rezit, ali je plačal delničar prvi, drugi ali tretji obrok itd. spisana vsa imena, koliko delnic je kateri vzel, kedar je plačal, h kateremu društvu spada itd.

Dolžnost zastopnikov in posameznih delničarjev je, da se pridno primemo dela, katerega smo začeli za zgradbo S. N. Doma. Vsak zaveden delničar naj vpraša svojega trgovca, mesarja, grocerja itd., ako je že on postal delničar Doma, da se bo za nadalje v prvi vrsti podpiralo take trgovce.

Fr. Hudovnik, tajnik.

miškem, da so ponovno pričeli agitirati za zaveznike. Stranka bivšega zunanjega ministra Joneca in stranka bivšega vojnega ministra Filipca so se združile in sklenile delovati na to, da rumunska vlada posreduje v prid zaveznikov z oboroženo močjo. Glasom poročil iz Bukarešta, je bulgarska vlada internirala vse podanike onih oblasti, ki so v vojni z Bulgarijo, Avstrijo in Nemčijo. Hiše, posestva in denar teh oseb je bulgarska vlada zaplenila in obrnila v vojaške namene. Bulgarska vlada se je tega gotovo naučila od avstrijskih tatov in roparjev, ki enake stvari počenjajo v svoji državi.

Rojakom v Indianapolis.

Rojakom v Indianapolis, Ind naznanjamo, da je naš zastopnik za to mesto samoj Mr. Anton Žnidarič, ki stanuje na 753 No. Holmes ave. On je upravičen nas zastopati in pobirati naročila.

Cl. Amerika.

Skrb in preobilo dela.

Možje ne zgubijo moči radi prevelikega dela, ampak radi skrbi in nerednega življenja. Oni bi radi več naredili kot morejo in zato prejmejo kazni. Zgubijo apetit in spanje in trpijo na fizični in duševni utrujenosti. Vsem takim ljudem bi radi priporočili Trinerjevo ameriško grenko vino. To izvršno zdravilo bo zopet zgradilo slabotni sistem, ker bodejo odvajalni organi odprti, ker dobite apetit, zboljšano prebavo in moč v telesu. Mi vam priporočamo to zdravilo. Po lekarnah. Cena \$1.00. Jos. Triner, kemist, 1333-39 So. Ashland ave. Chicago, Ill.

Pri revmatizmu, nevralgiji rabite Trinerjev liniment, katerega nadrgnete na boleče dele. Cena 25 in 50c, po pošti 35 in 60 centov.

VABILO.

Vsem clevelandskim društvom kakor tudi onim iz okolice ter vsakemu posamezniku, ki ima rad zdravo zabavo, se naznanja, da priredi dne 23. julija t. j. v nedeljo dr. Vodnikov Venec, št. 147. SNPJ svoj piknik na Jernkovih farmah v Nottinghamu. Vspored je nad vse skrbno sestavljen. Za umetno premikanje nog bo skrbel g. Arko, ki bo s svojo "čis-bakso" prekosil vse umetnike. Spremljal ga bo tovariš na Davidovo harfo, katero se je posrečilo zadnji čas dobiti iz Efurta, kjer so jo imeli baje spravljeno. Novost v tukajšnji naselbini bo dražba dvjega kozla, ki je sem prbežal nekje od Julijskih Alp pred strahoto evropske vojne. Ker se pa pod odkriljem strija Sama počuti popolnoma varnega, je postal popolnoma krotak, da se v ničemer ne razloči od bratca domačega kozla. Tudi za telesne potrebe bo izborna preskrbljeno, vsaj kar se tiče jedil in pišča. Za domov idočo družine se bo preskrbelo, da se jih popelje do ulične železnice. V upanju, da nas mnogoštevilno posetite, se priporoča.

Odbor.

Slovenka dobi stalno delo in dobro plačo za hišna opravila. Vpraša se na 6202 St. Clair ave. (85)

Pohištvo se prodaja radi odhoda iz mesta. Pripravno za novoporočence. Lahko se ima tudi board in tudi v rentu se lahko ostane. Poizve se na 6218 St. Clair ave.

Lepa soba se odda v najem za enega fanta. 6316 Carl ave.

Lepo opremljena soba se odda v najem. 6412 Varian ave. (88)

NAZNANILO.

Dr. Danica, št. III. SDZ je na svoji zadnji seji dne 11. junija sklenilo, da preneha sprejemati nove članice do prihodnje konvencije. To pa radi tega, ker nam vrhovni zdravnik odklanja kandidatinje, čeprav so sposobne pristopiti v vsako organizacijo. Članice in vse tiste, katere so želele pristopiti, se prosa, da to upoštevajo, da se izognemo vsakovrstnih zaprekam.

SOZALJKA!

Povodom pretresljive in nepričakovane smrti prvega slovenskega Sokola v Ameriki, vzornega telovadca.

VINKO PRISTOVA

izraža Češki Sokol Cleveland svoje najbolj globoke sozljajne manom pokojnega! Pretresljiva vest o nenadni smrti nas je do dna srca užalostila in prepričani smo, da je slovenski svet zgubil nadarjenega moža, ki je sokolsko misel visoko držal in jo gojil med svojim narodom v proseh slovenskega bratstva, svobode in narodnosti. Srčno razžalosten Sokol "Cleveland" se klanja pred duhom velikega Sokola Pristova in mu želi v višavah večnega, bistriga poleta med Sokoli! Naše srčne simpatije družini in društvu Jugoslovanski Sokol ter vsem Slovincem, ki so zgubili prvega svojih Sokolov. Za češko sokolsko društvo "Cleveland": J. Vacik, starosta, L. Huml, tajnik.

Odda se soba za enega fanta. Brez hrane na 1018 E. 66th Pl. (88)

Dva fanta se sprejmeta na stanovanje in hrano. 1051 E. 62.

Naprodaj je slovenska grocerija v najboljšem delu naselbine. Ugodna prilika, zmerna cena. Poizve se v uredništvu. (87)

Lepa soba se odda poceni v najem za eno dekle. 1119 Addison Rd.

ZBOI JSAJTE ZDRAVJE.

Komisija v Clevelandu, O. se je izjavila v poročilu, da zdravi zobje pomnožijo duševno zmogljivost pri šolskih otrocih od 50 do 100 odstotkov nad onimi, ki imajo slabe zobe. Izkušnje so pokazale, da osebe, ki prežvekuje hrano popolnoma, imajo veliko več moči v stalnosti kot oni, ki ne prežvekujejo hrane.

Zboljšajte duševno moč vaših otrok in sami sebi ter pridite v naš zobozdravilni urad. Mi preiščemo vaše zobe zaastonj.

F. J. KENNEDY, urad 5402 Superior ave. vogal E. 55. ceste. Uradne ure od 9. do 5.30. V pondeljkih, četrtnih in sobotah. Vse delo jamčeno.

MLEKO

Najboljše pasteurizirano mleko, dobite pri Frank Jerič 1166 E. 60th St. Prodaja se na drobno in debelo. Svoji k svojim!

Pozor, Barberton, O. Naznanjamo cenjenim naročnikom v Barberton, O. da je naš tamojšni zastopnik MR. JOHN BALANT, 436 — 1st St.

ki je popolnoma opravičen pobirati naročnino, oglašje in tiskovine za naš list. On je pošten in se vselej lahko z upanjem obrnete na njega. Uprava "Clev. Amerike".

CENIK MALIH OGLASOV.

16CE SE DELAVCE VSE VRSTE, do 25 besed ali 6 vrst
1 krat po.....40c.
3 krat po.....35c.
6 krat po.....30c.
vsaka nadaljna vrsta po 5c.
DELO ISEJJO VSE VRSTE, do 25 besed ali 6 vrst.
1 krat po.....20c.
3 krat in več po.....17c.
vsaka nadaljna vrsta po 3c.
SOBE SE ODDAJO IN NA HRANO SE SPREJMEJO, do 25 besed ali 6 vrst.
1 krat po.....25c.
3 krat in več po.....20c.
vsaka nadaljna vrsta po 4c.
V NAJEM SE ODDA, HIŠA, STANOVANJE, TRGOVINA, Kd. NAPRODAJ HIŠA, TRGOVINA, FARMA, KONJ IN DRUGO. IČE SE OSEBE, ZGUBLJENO, IN DRUGO NEOZNAČENO, do 25 besed ali 6 vrst.
1 krat po.....50c.
3 krat po.....42c.
6 krat in več po.....35c.
vsaka nadaljna vrsta po 7c.
ISEJJO SE TRGOVSKI SOLASTNIKI ALI DRUGE DENARNE PRILIKE PREKLIKI IN DRUGE OSEBNO STI, do 25 besed ali 6 vrst.
1 krat po.....60c.
3 krat in več po.....50c.
vsaka nadaljna vrsta po 10c.
ZAHVALE IN MRTVAŠKA NAZNANILA.
Vsaka vrsta po.....6c.
Za večkrat se ista cena pomnoži.
DRUŠTVENA NAZNANILA.
1krat po.....4c vrsta
Za večkrat po.....3c vrsta
4 do 6 besed se računa ena vrsta.

NAZNANILO.

Dragi rojaki in odjemalci moji, naznanjam vam, da ne pozabite plačati davka za zadnjo polovico 1915. Ako ne morete sami iti v mesto, ker vam čas ne dopušča, pa prinesite s seboj tisti listek pa denar, bom jaz plačal za vas, ker čas je le do 20. julija. Sedaj pa prisrčen pozdrav

JOHN ZULICH,

prodajalec hiš in zemljišč m farm. Zavarujem proti ognju in drugim neizgodam. Ne pozabite tega imena (85)

JOHN ZULICH,

1376 Marquette Rd. za banko.

Otvoritev podružnice.

Cenjenim rojakom, prijateljem in našim gostom v Collinwoodu in okolici, naznanjamo, da smo otvorili podružnico na 15305 Hale ave.

Podružnica nam bode omogočila, da bomo dali točno potrebo in vam prihranimo nepotrebnih potov. Kakor za vas tako za nas je vsak trenutec zlata vreden, zato je pokličite nas po telefonu in mi pošljemo našega uslužbenca do vas po vaše cenjeno naročilo. Naše delo je jamčeno.

KUNSTEL BRATA.

15305 Hale ave. Wood 753 R.

NAZNANILO.

Kakor vam je znano, so sedaj cene blagu jako visoke. Meni je mogoče, da vam nudim isto blago za veliko nižjo ceno. Pridite in prepričajte se sami o teh čudežnih prilikah, katere najdete v ženskih, moških in otroških narejenih oblekah. Ženske suknje, nedeljske obleke, bluze, krila, volneni jopci, kimonas, predpasniki, odev, rjuje, blanketi, šali, scarfe volnene in svilnate nogavice, ženski klobuki, spodnje obleke, šlinjanje, čipke itd. Moške vrhne suknje, obleke, dežne suknje, hlače, klobuki, kape ter moški in otroški čevlji. (85)

M. TOLSTOJ.

6217 ST CLAIR AVE.

Velika soba za dva boljša Sloveka, dobra oprava, se odda za primerno ceno. Dve postelji v sobi. Vprašajte na 1441 E. 53 St. (85)

DELAVCI

dobijo takoj stalno delo. Mi nikdar ne zapremo tovarne. The Union Salt Co. E. 65th St. & Lake Shore Railroad. St. Clair kora. (90)

Soba z opremo ali brez za 1. fanta se odda. 5814 Bonna ave. (85)

POZOR, LORAIN, O.

Vsem Slovincem v Lorainu naznanjamo, da je MR. LOUIS BALANT, 1633 E. 31st St.

naš polnomočni zastopnik za Lorain, O. pooblaščen sprejemati naročnino, tiskovine in oglašje in sprejemati plačilo za to. Priporočamo ga rojakom kot poštenega in zvestega zastopnika.

Uprava "Clev. Amerike."

NAROČUJTE "AMERIKO."

Pravi starokrajaki brinjevci
Cena 6 steklenic . . . \$6.50
Cena 12 steklenic . . . \$13.00
Čista slivovka kuhana iz pravih češepelj. Cena 6 steklenic . \$6.50
Cena 12 steklenic . . . \$13.00
Imamo najfinejši tropinjevci in droznik. 1 gal. \$2.25, \$2.50, \$2.75
Pristna rudeča ohioska vina
Galona . . . 50, 55, 60 in 65c
Katavba in Delavare vino 80 in 85c gal.
Vinska posoda ob 5 do 10 gal. velja \$1.00, za 25 gal. posoda \$2.00. Pri večjih naročilih je sed brez plačila. Te cene se samo za na debele. Naročilu naj se priloži denar in natančni naslov.
The Ohio Brandy Distilling Co.
Prva slovenska družba za prodajo finih pišč.
6102-04 St. Clair Ave. - - Cleveland, O.

FARE \$3.00 DAILY BETWEEN CLEVELAND & BUFFALO
C&B LINE
The Great Ship "SEABREE"
The largest and most costly steamer on any inland water of the world. Sleeping accommodations for 100 passengers.
"CITY OF BUFFALO" — 3 magnificent steamers — "CITY OF CLEVELAND"
CLEVELAND—Daily, May 1st to Nov. 15th—BUFFALO
Leave Cleveland 7:30 P. M. Leave Buffalo 7:00 A. M.
Arrive Buffalo 11:00 A. M. Arrive Cleveland 1:00 P. M.
Connections at Buffalo for Niagara Falls and all Eastern and Canadian points. Railroad tickets on reading between Cleveland and Buffalo are good for transportation on our steamers. Ask your travel agent for tickets via C. & B. Line.
Beautifully colored panoramic picture book, showing both exterior and interior of The Great Ship "SEABREE" sent on receipt of five cents to cover postage and mailing. Also ask for our 24-page illustrated and descriptive booklet free.
THE CLEVELAND & BUFFALO TRANSIT CO., Cleveland, Ohio

VAŠA ŽELJA JE URESNIČENA

Krasen fonograf s kabinetom samo

\$15.00

Dolgo ste si zaželeli fonograf, krasnega izdelka, s stolom, ki bi bil po nizki ceni. In sedaj se je želja spoznala — v naši zalogi imamo sedaj perfekten instrument za vašo ženo in otroke, da se razveselijo. Vsa krasna glazba najboljših umetnikov se lahko igra na tem fonografu, in cena je tako nizka, da vsakdo lahko plača za enega.

Nekaj krasot Carola fonografa.

Po vseh ameriških državah se je ljudstvo začudilo, ko je prišel ta fonograf na trg. Ljubitelji lepe godbe iz vseh krajev so se začeli kar trgati za te fonografe. Tovarna ima toliko naročil, da komaj sproti izdeluje vse zahtevane fonografe. Kabinet tega fonografa je mahagonijevo delo, toda tehta samo 11 funtov, se lahko prenaša po hiši, se vzame s seboj na avtomobil na izlet. Ta fonograf je sl avček med vsemi fonografi.

Naročite takoj še danes,

Visok je 22 palcev, močan, trpežen in krasnega glasu, popolen mehanizem in vsi rekordi se lahko rabijo na tem fonografu. Otrok lahko igra ta fonograf. Zavarovan je proti prahu in ima posebno škrambo za plošče. Ker zaloga je majhna in bo kmalu pošla. Kdor prvi pride, prvi bo postrežen. Cena kompletnemu fonografu je samo \$15, in v nekaj dnevih je bilo nad desetisoč teh fonografov prodanih, tako so se priljubili ljudstvu. Dobi se samo pri

Frank Černe,

SLOVENSKI URAR IN ZLATAR.

Zaloga grafonskih plošč v vseh jezikih. Pošljamo tudi po pošti na druge kraje.

6033 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Nadaljevanje iz 2. strani.

ne glave ne udov. Zakaj vzdržuje Nemčija Avstrijo? Zato ker hoče, da se Slovani v avstrijski polovici izčrpajo, da se Slovenci pomencijo. Avstrija bi potem kot zrelo jabolko padla v naročje Nemčije, kakor hitro bi se poslednji, zljubilo stresti drevo. Toda zakaj je Nemčija storila to že sedaj? Germanizacija je šla še prepočasno izpod rok in računala je na hitro zmago. Posrečilo se ji je dobiti zrelo jabolko vsaj začasno. Avstrija je politično, vojaško, in gospodarsko zvezana z Nemčijo; avstrijska vlada je le figura v nemških rokah. Vendar hitre zmage ni bilo, in upajmo, da v Sloveniji še živi nekaj Slovincem.

Vzrok naše nesreče je avstrijska vlada, ki kot slepo orodje služi nemškemu pohlepu za svetovnim gospodarstvom. Nemčija od Severnega, do Sredozemskega morja čez turško Mezopotamijo do Indijskega Oceana! Kako krasna ideja za Nemce! Ako bi jo Nemci vresničili, ostali bi na velike gospodarstvi sveta. Slovenci so jim bili na potu kakor Hrvatje in Srbi. Najprej je torej treba vničati Slovence in šele potem pri-

dejo na vrsto drugi. Ozek slovenski jez jih še zadržuje od Jadrana.

Samoobramba ne-nemških narodov zahteva, da se ohrani ta jez. Ako pače slovenski jez, ki kolikor toliko zadržuje nemški naval, bode končno vsa zaveznika srki prelita v Poljski in na Francoskem zastojni. Slovenski jez je treba okrepiti. Slovenski jez proti nemškemu navalu pa se da okrepiti jedino na ta način, da se Slovincem zagotovi svoboden narod in gospodarski razvoj v društvu s Srbo-Hrvati. Samoobramba ne-nemških narodov zahteva svobodno Jugoslavijo vsebujočo Slovence, Srbe in Hrvatje.

Kje je pomoč za nas Slovence? V svobodnem narodnogospodarskem razvoju v zvezi z ostalimi Jugoslavnimi. Pomoč naša je v svobodni Jugoslaviji.

RUMUNCI ZA ZAVEZNIKE

Na Balkanu se zavezniki gibljejo. Vojaštvo je pripravljeno na čeli fronti, da začne z ofenzivo proti Bulgarom in Avstro-Nemcem. To priliko so porabili prijatelji zaveznikov na Ru-

POT ZA RAZPOTJEM.

Roman.

Spisal dr. Ivo Sorli.

"Tako torej?" je zamrmral večkrat predse.

In čez dolgo časa je zmajal z glavo.

"Ne zdaj je prepozno. Zdaj me ne zgane nič več..."

Vzel je list zopet v roko in čital zopet.

"Taka si torej?" je vzdihnil slednjic. "Hm, morda te je škoda, ker imaš vendar tuše. In morda je res, da ni znal ta resni mož vsega zbuditi in potregati v njej..."

In zdaj mu je postalo njuno razmerje naenkrat tako jasno, kakor bi pogledal s hriba čez ravan. Vse, prav čisto vse se je videlo jasno in natančno, vsaka stezica in vsake stopinje sled...

Začutil je čudno sito zadovoljenje, kakor da se je zleknilo vse to njegovo strastno zanimanje za ta problem v njem zdaj leno po tleh.

In zmečkal je list, ga vtaknil v peč ter zažgal.

"Oh, kako to dobro del! Prost prost!" se je oddahnil in srce se mu je razširilo, vsa duša se mu je razširila in razmeknila peruti v njem.

"Torej komaj prst globoko šele se je zajedla ta ljubezen! Oh, tako tiho bi bila morala biti ona zraven in čakati nepremično, ali se prime ali ne, in zalivati oprezno, preoprezno... Pa je šla in zgrabila že zdaj in stresla, kakor bi mislila, da pojde bogve koliko vročega, krvavečega mesa zraven, če poišku si svojo moč..."

Toda nič! Komaj malo zaskalelo je...

"Naj ji li odgovorim?" je zamrmral naenkrat. Toda zmajal je zopet z glavo.

"Kaj? In čemu? Naj si izbere svoje Markiče, Pasarje, kogar hoče — jaz sem odpravil!"

"Toda, ali si tega tudi tako gotov?" se je vprašal. Ustavil se je sredi sobe in premišljal.

"Sem!" je odločil trdno in mirno. In zdaj se obrnemo nazvrat.

"Hvala ti, o Bog!" se mu je izvil iz prsi, in pokleknil je na klečalnik pod razpelom. In potopil se je globoko v molitev, in samo mistično razkošje mu je včasih narahlo streslo vse telo...

XVIII.

Sele čez dolgo časa je vstal in stopil k oknu.

Zunaj je bil krasen, vabeč jesenski dan, in ni se mu hotel ustavljati. Zavil je takoj pri svoji hiši v polje po ozki stezi, držeci nekoliko vstran od župnišča čez pot v Šentjanž na okrogel holmec nad vasjo.

Ljudje so spravljali. Na travniku tik pred njim je slonelo ob deblih pet, šest košev, do vrha napolnjenih z rdečimi in rumenimi jabolki, in v vejah vsakega drugega drevesa je visel kdo, zadaj nekje za še vedno gostim, a že vse pisanim listjem, in glasen, moški govor je šel tja in sem, čudno učinkujoč na človeka ob strani, ker je bilo vse skrito tam gori, a spodaj vse tako svečano in tiho...

Ribnik je sklonil glavo in šel mimo.

Iz dalje je prihajalo ubrano pokanje mlatičev. Zadaj nekje, na njivah je priganjal nekdo konje z glasnim, zateglim "hi!"

Konec poti so bili zopet ljudje. (Pobirali so koruzo, in krhko rezko, čudno strogo šumenje je šlo daleč vun v njivo. Ob poti pa je stal gospodar, gledal nepremično tja, in obraz mu je bil, kakršne srečuje človek po vaseh ob sobotah, ko je odzvonilo delopust...) Ribniku je vstajalo v srcu počasi nekaj iz pozabljenih, davnih dni... Kakor bi si bil nekod pisal z navno, nerodno otroško roko dnevnik in bi ga zdaj dobil zopet pred očmi.

Mehka, sladka otožnost se mu je razširila čez srce, in njegove oči so se zaslanjale ljubeče v solnčni pokoj okrog sebe.

Tedaj je zagledal Orla na njegovem vrtu. Tudi on je gledal baš ta hip sem, a ko je zapazil, da se je obrnil kaplan na to stran, je odšel počasi na drugi konec vrta.

Ribnika je zabolelo.

"Ne, čas je, da pade vse med nama!" je zamrmral odločno in se napotil naravnost čez travnik tja.

Orel se je dvignil v tem hipu od velikega grma georgin in se obrnil zopet sem. Ko je zagledal Ribnika, je za hip obstal, potem pa prišel počasi bliže in odprl vrata na polje.

"Kaj prinašate dobrega, gospod kaplan?" ga je sprejel prijazno, a Ribniku se je zdelo vendarle, da leži v njegovem glasu nekaj vse drugače tuje-ga nego nekdanj.

"Pozdrav od mojega strica. Sinoči sem bil spodaj," je odgovoril Ribnik hitro, želeč, da se ne lovita niti minuto več okrog tega, kar si imata povedati.

"Hvala. Seveda izborna zabava, kaj?"

To vprašanje je bilo izgovorjeno malomarno in brez zanimanja, in Ribnik je čutil zdaj prav natanko, da ga je Orel izčrta že popolnoma in za vselej iz svojega srca in da govori z njim pač, kakor se govori z ljudmi, s katerimi hoče biti prijazni in se pomenujemo za to iz vrljivosti z njimi nekaj hipov celo o stvarih, ki nas prav nič brigajo, ki pa mislimo, da so še najbolj primerne njih duševnemu obzorju.

Ribnik je povsli oči v veliki zadregi in sam ni vedel, kako bi pričel, da bi pokazal župniku čim prej, kako se moti v njem.

In v tih mislih je vzkljnil skoraj nehot:

"Gospod župnik, delate mi vendar krivico, če mislite, da sem šel edino radi zabave. Oziroma: šel sem pač radi zabave, a našel je nisem," se je popravljal naglo in se zopet rahlo zar-del.

Orel ga je pogledal začudeno in se potem nasmehnil.

"To bi ne bilo nazadnje nič hudega, ako bi se bili zabavali. Toda že razumem: v mislih imate namreč naš zadnji pogovor, ko je bil Pasar tukaj in sem jaz tako ostro obsodil vse one, ki se zasmehujejo?"

Ribniku se je zdelo, da sili iz teh zadnjih župnikovih besedi nekaj posebno zbadljivega, kakor bi mislil oni res, da se je prišel zdaj samo opravičevati sem, in kakor da mu hoče zato tudi takoj pokazati, da ga je izpregledal in da se mu zdi tem bolj klavrn, ker je poleg vsega drugega še strahopeten.

"Na ta pogovor sicer sedaj nisem mislil, gospod župnik!" je rekel Ribnik nekoliko zbečeno, a vendar trdno. "Toda tudi, če bi bil! Trdil bi zdaj vsaj lahko, da danes res ne samo umejem, ampak tudi čutim vaše tedanje besede."

"In kako ste prišli do tega?" je vprašal Orel nekoliko bolj pozorno.

"Hm, morda na pol le po slučaju... Sedel sem sinoči pač nekoliko vstran od drugih pri mizi, med stricem in naučiteljem, in tako človek opazuje in vidi vse drugače..."

"Tedaj bi rekel skoraj, da še niste poklicani soditi," je vzkljnil Orel naenkrat popolnoma resno. "Ne stati ob strani: — noter, v sredo med nje je treba, in šele ako vas je potem vrglo samo od sebe vun, naj vam bo znak, da pojdite proč od njih. Saj prej še ne veste, kako bi bilo notri... Spominjam se iz dijaških let, ko smo se zbirali po beznicah, da sem vselej, res skoraj vsak večer, postal nekoliko časa pred vrati, pređen sem se odločil stopiti med ta vrtič in v ta grozni vzduh; toda ko sem vstopil in začul glasne pozdrave kolegov, sem

se le čutil, kako sem se mogel dvignil a klopi, na kateri sta sedela. 'Oh, gospod župnik, saj ne veste, kako sem bil tudi Bog pozabil ves ta čas... In šele danes, danes prvič po dolgem, dolgem času, se mi je odprlo zopet srce, in našel sem v molitvi tisto sladko tolažbo, ki jo najde le oni, ki je ne išče več nikjer drugje... O, morda nisem čutil še nikdar tako, kako je Kristus dober, usmiljen in sladak!'"

Oči so mu zažarele, in obrnil jih je daleč vun na svetlo zahodno stran, kjer so že žareli oblaki in čakali, podobni ogromnim, škrlatim plascem solnca, ki je stopalo počasi in mogočno po nebu proti njim navzdol.

A tedaj je začutil naenkrat težko roko na svojem ramenu in skoraj preplašeno se je ozrl Orlu v njegov v tem hipu še bolj blede in resni obraz.

"Umejte me prav in ne stresite se zdaj od tega, kar vam porečem," je dejal Orel počasi in kakor s silno težavo. "Umejte me prav, zakaj posvariti vas moram pred tem, kar ste omenili sedaj nazadnje, pred — Kristusom!"

Ribnik je stopil prestrašen nazaj in se ozrl z izgubljenim pogledom v Orlovo strastno blede lice.

"Umejte me prav, saj sem rekel!" je kričnil Orel nestrpno. "Ne govorim tu o drugi božji osebi in nisem heretik — svarim vas samo pred — simbolom, ker se bojim za vas: Postati hočete mož, čujete: mož! In zato ne iščite sladkih, usmiljenih, prizanesljivih bogov — tja gor se ozrite na goro! Ali ga vidite sedeti na vrhu? Ne nežen in blede in ne s skrbno zglajeno rjavo brado — kakor ogromen snežnik je njegovo telo, in kakor silni slapovi šume prameni njegove mogočne brade navzdol... In oni vrh tam na levi in oni na desni, to so njegove pesti... In mirno in trdo gleda navzdol, on Bog-oče Jehova, on Bog junakov in mož in sam Mož. In zahteva, da prihajajo v ravni najkrajši poti, poti brez ovinkov in počivališč, gor k njemu vsi, ki hočejo, da jih posadi na svojo desnico..."

"To sem vam hotel še povedati. Ali ste me umeli?"

"Sem!" je rekel Ribnik krat-

ko in se zravnal.

"Teday naj vas blagoslovi On, ki ljubi vse, kateri ga iščejo in najdejo."

In razšla sta se in korakala počasi vsak na svojo stran.

"DANICA" št. 11.
preds. Agnes Zalokar, 899 Addison Rd. taj. Ivanka Jerian, 987 E. 76th St. blag. Ann Bietnik, 6304 St. Clair ave. zdrav. F. J. Kern, 6204 St. Clair ave. Zboruje vsaki drugi tork v mesecu ob 2. svečer v John Grdinovi dvorani, 6025 St. Clair ave.

"RIBNIKA" št. 12.
preds. Fr. Virant, 969 Addison Rd. taj. Frank Lunka, 5523 Curry ave. blag. Nick Vidmar, 1145 E. 60th St. zdrav. F. J. Kern, 6204 St. Clair ave. Zboruje vsaki drugi tork v mesecu ob 8. svečer v John Grdinovi dvorani, 6025 St. Clair ave.

"CLEV. SLOVENCI" št. 14.
preds. Frank Laurič, 6021 Glass ave. taj. Josip Gasper, 1145 E. 60th St. blag. Frank Brancoli, 5615 Curry ave. zdrav. F. J. Kern, 6204 St. Clair ave. Zboruje vsako drugo nedeljo ob 9.30 dopoldne v John Grdinovi dvorani, 6025 St. Clair ave.

"DR. A. M. SLOMEK" št. 15.
preds. Jos. Meglič, 6614 Schaefer ave. taj. Leopold Kurlan, 1221 E. 61st St. blag. Frank Kober, 1221 E. 61st St. zdrav. J.M. Sellikar, 6127 St. Clair ave. Zboruje vsako prvo sredo v mesecu ob 1. popoldne v žalski dvorani sv. Vida.

"FRANCE PREREREN" št. 17.
preds. Fr. Sodnikar, 6218 St. Clair ave. tajnik J. Jevnikar, 6124 St. Clair ave. blag. A. Anžlovar, 6111 St. Clair ave. zdrav. J.M. Sellikar, 6127 St. Clair ave. Zboruje vsako prvo sredo v mesecu ob 8. svečer v John Grdinovi dvorani, 6025 St. Clair ave.

"SV. CIRILJN METOD" št. 18.
preds. J. Zakrajšek, 6218 St. Clair ave. taj. John Vidostoli, 1153 E. 61st St. blag. Anton Bača, 1016 E. 61st St. zdrav. J.M. Sellikar, 6127 St. Clair ave. Zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 2. popoldne v žalski dvorani sv. Vida.

OPOMBA: Vsako spremembo naslova teh uradnikov se mora takoj naznaniti na vrhovnega tajnika.

"SV. ANA" št. 4
preds. Ivana Gornik, 8075 E. 61st St. tajnik Fr. Trbežnik, 1177 Norwood blag. Terezijska Ogrina, 6124 Glass ave. zdrav. J.M. Sellikar, 6127 St. Clair ave. Zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. pop. v John Grdinovi dvorani, 6025 St. Clair ave.

"SLOVENSKI DOM" št. 6.
preds. Fr. Lopatič, 15706 Waterloo Rd. taj. J. Korenčič, Box 126 Euclid, O. blag. John Faboo, 746 E. 290th St. zdrav. F. J. Kern, 6204 St. Clair ave. Zboruje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 9. dop. na 376 E. 290th St.

"NOVI DOM" št. 7.
preds. Ant. Cugelj, RFD. 1. Euclid, O. taj. Louis J. Sefran, 1378 E. 45th St. blag. Jos. Berkopec, 1390 E. 45th St. zdrav. F. J. Kern, 6204 St. Clair ave. Zboruje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 10.30 dop. v Jos. Birkovi dvorani, 6006 St. Clair ave.

"KRAS" št. 8.
preds. Frank Legan, 676 E. 160th St. taj. Ignac Medved, 15725 Saranac Rd. blag. Ferd. Ferjančič, 986 Ivanhoe Rd. zdrav. F. J. Kern, 6204 St. Clair ave. Zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 2. pop. v cerkveni dvorani na Holmes ave.

"GLAS CLEV. DELAVCEV" št. 9.
preds. Frank Hittenc, 1042 E. 61th St. taj. John Brodnik, 6515 Juniatia ave. blag. Jos. Lundor, 974 Addison Rd. zdrav. F. J. Kern, 6204 St. Clair ave. Zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 8. dop. v Leo Schwalbovi dvorani, 6181 St. Clair ave.

"MIR" št. 10.
preds. Louis Vrček, 3684 E. 78th St. taj. Florijan Cesar, 3559 E. 52nd St.

SLOVENSKA GOSTILNA

Izjemno dobro postrežbo. Pridobimo kulinjske izdelke iz domačih pridelkov in staklenic in galona.

Cena zmeraj! Dobra zabava!

JOSIP KALAN,
6101 ST. CLAIR AVE.

Vaš doktor ve

In vam pove, da če si njegov recept natančno naročite in od najbližjih zdravil, da vas ne more zavedati.

Vaš zdravniški recepti morajo priti v našo lekarno, kjer bomo izdelali natančno po špali zdravila. Imamo tudi popolno zalogo gumijevih predmetov, toaletnih potrebščin, dišav, čipov in sladkorja.

Guenthers Sloven. Lekarna,
Addison Rd. vogal St. Clair Ave.

FINO VINO

vedno dobite pri Josip Koželj. Belo niagara in concord vino. Posebno ženskam je moje vino znano. Po stari navadi Josip Kozely, 4734 Hamilton ave

A. M. KOLAR,
Slovenska gostilna.
3222 LAKESIDE AVE.

Se priporoča Slovincem v obliki obilni. Točna postrežba. Vedno sveže pljaze.

National Drug Store!
Slovenska lekarna.
vogal St. Clair ave. in 61. ceste.
S posebno skrbnostjo izdelujemo zdravniške predpise. V zalogi imamo vse, kar je treba v najboljši lekarni. (45)

V najem se odda trgovski prostor jako pripraven za lekarno, na 1052. cesti in Sylvia ave. Vpraša se na 512 E. 152nd St. Tel. Wood 474 W. (85)

IZURJENI ZOBOZDRAVNIK,

Dr. A. A. Kalbfleisch,
6426 St. Clair Ave.

Govori se slovensko in hrvatsko. Točna postrežba. Časopisi na razpolago. Ženske strežnice. Edini zobozdravnik v mestu, kjer se govori slovensko in hrvatsko.

Uradne ure:
Od 9:30 do 11:30 dop.
Od 1:30 do 5:00 pop.
Od 6:00 do 8:00 svečer

Telefon urada:
East 408 J.

Telefon stanovanja:
Eddy 1856 M.

SODNIJSKO ODOBRENO

AMERIŠKI DRŽAVLJAN USTAVA IN POSTAVE

Vsa vprašanja in odgovori za one, ki hočejo postati državljani. To knjižico je odobrila sodnja Zjed. držav.

Cena 25c

TISKALNA IN ZALOŽILA "CLEVELANDSKA AMERIKA" 6119 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO

Dobi se edino pri

Clevelandska Amerika

NEODVISEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI. SL. UNJSKA TISKARNA.

6119 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, OHIO